

"אי" במייל@ ידעון האגף לתלמידים מחוננים ומצטיינים

המינהל הפדגוגי, משרד החינוך

גיליון מס' 1, כ"ו אלול תשע"ד, 21.9.2014

אני שמח לשלוח לעיונכם את הידעון המקוון הראשון של האגף למחוננים ולמצטיינים לשנת הלימודים התשע"ה. בכל חודש, נרצה "להאיר" עבורכם / עבורנו זווית ייחודית על עבודת האגף ותכניותיו.

האגף למחוננים ולמצטיינים מוביל תכניות ייחודיות בקרב אוכלוסייה זו ושם דגש מהותי על שילוב של פדגוגיות ייחודיות המותאמות ללומדים, לצד פיתוח מחויבות חברתית עמוקה המביאה לידי ביטוי חקר אישי וקבוצתי בתהליך של למידה מתוך פתרון בעיות ותבונה יצירתית. אנו רואים בתלמידי התכניות הייחודיות משאב אנושי שעתידי להוביל בעוד זמן לא רב את החברה הישראלית במחקר, בתרבות, בחברה ובהגות. ככזה, עלינו לפתח בלומדים אחריות אישית וחברתית למתרחש סביבם ולהוביל בתהליך לימוד חווייתי ומאתגר למציאת פתרונות יצירתיים וישימים למען החברה.

כזו היא תכנית "אחריות אזורית" המוטמעת במסגרות הלימוד השונות של האגף בשנתיים האחרונות. הנה היא לפניכם... בברכת שנה טובה, מבורכת ופורייה לכולנו.

מנחם נדלר
מנהל האגף

דוגמאות מהשטח

הנפקת אג"ח מוניציפלי

תכנית "אמירים", מקיף הרב תחומי באר שבע

תלמידים מכיתות "אמירים" תכננו מיזם לטובת תרבות- הפנאי לבני הנוער בבאר שבע, באמצעות הנפקת אג"ח עירוני, לצורך בניית מרכז בילויים המיועד לבני נוער ולהקמת מתחם כדוגמת "סופר לנד".

פארק משחקי חשיבה

מרכז מחוננים ומצטיינים "מעלות", מודיעין

במהלך תכנון הפרויקט נפגשו התלמידים עם ראש העיר, ועם בעלי תפקידים בעירייה אשר עזרו בהבנת המורכבות של תכנון פרויקט בסדר גודל עירוני, וסייעו לקדם את תכנון הפארק.

בסיום הקורס שרטטו התלמידים, בסיוע אדריכלית נוף, את מפת הפארק. תלמידי המרכז מתעתדים להגיש לראש העיר.

תכנית "אחריות אזורית" מיועדת לתלמידים מחוננים ומצטיינים בחטיבת הביניים והחטיבה העליונה מכל הארץ ומכל המגזרים. התכנית משותפת לאגף למחוננים ולמצטיינים ולתנועת "אחריות לישראל 2048", השמה לה ליעד לטפח את מושגי הממלכתיות והאחריות האישית והציבורית.

לתכנית שתי מטרות-על:

- טיפוח אחריות אזרחית ומעורבות אזרחית של תלמידים מחוננים ומצטיינים בגיל חטיבת הביניים, ברוח חזון האגף למחוננים לעיצוב דמות המחונן כבוגר משמעותי, תורם ואחראי.
- עידוד תלמידים מחוננים ומצטיינים למעורבות בחיי החברה ובמדינה, להיכרות עם המגזר הציבורי וחשיבותו וזאת מתוך תפיסה של אחריות ציבורית ושייכות ממלכתית.

במסגרת התכנית התלמידים נפגשים עם נציגי הרשות המקומית ומאתרים יחד עמם בעיות אפשריות שעמן הרשות מתמודדת. אחר כך מתנסים התלמידים בפתרון בעיות שאותרו ברשות המקומית אליה הם משתייכים, בהצעת פתרונות דרך פדגוגיה של ה-PBL, ביצירת פרויקט, בשיתוף נציגי הרשות, לקידום פתרון הבעיה. בתום התכנית נערכים שני "אירועי שיא": אירוע המתקיים ברשות המקומית בו התלמידים מציגים לראש הרשות את תוצריהם, וכנס מסכם של כלל משתתפי התכנית בה מוצגים התוצרים כולם.

המורים בתכנית משתתפים בהשתלמות שנתיית בת 30 שעות. כמו כן הם מקבלים הדרכה וליווי לאורך כל השנה על ידי צוות ובו שלושה חברים: מדריך ארצי מטעם האגף, מנחה מומחה בפדגוגיה ה-PBL מטעם המכון לחינוך דמוקרטי, וירון יעקובס, מייסד תנועת "אחריות לישראל 2048", ברמת התכנים הערכיים ובקשר עם הרשות המקומית.

למה אני? אנחנו!!!

התכנית הינה הזדמנות פז להגיע עם התלמידים למחוזות מרתקים המאפשרים התמודדות והתנסות עם בעיות אמיתיות ומאתגרות בתנאי אי-ודאות ובזירה של מציאות מורכבת.

עם ברק בעיניים, המורים והתלמידים מובילים תהליך יצירתי ומקורי, תהליך המצריך חשיבה אחרת, פתרונות יוצאי דופן, למידה מעמיקה של נושא ואומץ ליישם ולהוביל עשייה משמעותית תוך קבלת אחריות לתהליך כולו.

דוגמאות מהשטח

הקמת פארק למיומנויות אתגריות – "סקייט פארק" מרכז "אלמותנבי-שיזף", חיפה
כמענה לאורך עירוני, פעלו תלמידים מחוננים לתכנון ולהקמה של מתחם לפעילות ספורט אתגרית, קבוצתית ואישית, המעודד פיתוח כישורים ומיומנויות בדרך חווייתית ומהנה. הפארק מיועד לילדים, לנוער, למבוגרים ולבעלי צרכים מיוחדים. במהלך הפרויקט נפגשו התלמידים עם בעלי התפקידים הרלוונטיים בעירייה. התכנית הוצגה לבכירים בעירייה והוגשה לאישורו של ראש העיר.

שיפור התחבורה הציבורית
מרכז דעת לתלמידים מחוננים ומצטיינים עפרה, מטה בנימין
תלמידי חטה"ב במרכז המחוננים הגישו הצעה למועצת מטה בנימין לשיפור ניידות בין ישובים באמצעות ייעול מערך התחבורה הציבורית ושיפור המסלולים ותדירות הקווים אל הישובים מירושלים ואל ירושלים, על מנת לאפשר ליותר תושבים לנסוע בצורה בטיחותית ולא בטרמפים.

עוד באגף

❖ הסרט "לא רוצה" שהופק במרכז המחוננים והמצטיינים "ריינה" במסגרת הבמה המחוננת לקולנוע ואנימציה תשע"ד שודר במלואו בערוץ הראשון ב 11.9.14. הסרט נבחר להקרנה ברצועת סרטים המוקדשת ליצירה קולנועית צעירה.

*

❖ "קדימה, לכו אחורה!" תכנית "הגיגית" לתלמידים מחוננים בחטיבה העליונה יוצאת לדרך זו השנה השלישית. צפו בהזמנה לתכנית:

<https://www.youtube.com/watch?v=ocMSmwJwADc>

*

❖ בימים אלו נפתחת ההרשמה לביה"ס הווירטואלי לתלמידים מחוננים בחטה"ב. בביה"ס קורסים אשר מיועדים לתלמידים מחוננים שאותרו ע"י המבדקים של משרד החינוך, סקרנים, אשר מחפשים אתגרים אינטלקטואליים ובעלי יכולת ללמידה עצמית. לתלמידים מוצעים קורסים במגוון נושאים כגון: הפסיכולוגיה של החושים, בינה מלאכותית, תורת המשחקים, ביואינפורמטיקה ועוד.

למידע נוסף אודות הקורסים כנסו לאתר ביה"ס:

[/http://giftedschool.cet.ac.il](http://giftedschool.cet.ac.il)

*

❖ כנס ייחודי ואקטיבי לתלמידים מחוננים בתיכון יערך ב 30.10.14. מטרת הכנס להציב פתרונות לשאלה אקטואלית מעניינת ובעלת פוטנציאל חברתי. במהלך הכנס התלמידים יעברו תהליך של "אימון" לתבונה יצירתית ולפריצת דרך מחשבתית. את התלמידים ינחו ד"ר אייל דורון ומדריכי האגף בכיתות בשיתוף מגוון מומחים מהשורה הראשונה בתחומי ידע שונים.

*

❖ מחונ-net ממשיך להתעדכן! זמין עבורכם מאגר ידע לצוותי הוראה המטפחים תלמידים מחוננים ומצטיינים בכתובת:

[/http://gifted.cet.ac.il](http://gifted.cet.ac.il)

קוראים יקרים,

נשמח לקבל מכם אי-מייל חוזר ☺

- בכל הקשור לתכנית "אחריות אזורית" כתבו לרכזת התכנית,

אפרת חן efrathe@education.gov.il

- לתגובות, שאלות, רעיונות, הסרה מרשימת התפוצה, ועוד...

כתבו לעורכת הידיעון, עדה דרורי adadr@education.gov.il